

Sygn. akt VII Ka 375/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Łatanik

Protokolant: Dorota Chrząstek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa – Południe w Częstochowie Agnieszki Korkusińskiej - Przesłańskiej

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2018r. sprawy

K. J. (1), s. K. i M., ur. (...) w C.

oskarżonego o czyn z art. 278 § 1 kk, art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

**J. K. (1), s. S. i M., ur. (...)
w C.**

oskarżonego o czyn z art. 278 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt IV K 207/17

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. K. (1) w ten sposób, że uniewinnia go od dokonania przypisanego mu w punkcie 1 czynu;
2. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego K. J. (1) w ten sposób, że eliminuje z opisu przypisanego mu w punkcie 2 czynu działanie wspólnie i w porozumieniu z J. K. (1) oraz przyjmuje, że przypisany mu czyn stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 278 § 3 kk w zw. z art. 12 kk i art. 91 § 1 kk i za taki czyn z mocy art. 278 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk i art. 33 § 1 i 2 kk skazuje go na karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 10 zł (dziesięć złotych);
3. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. P. (2) – Kancelaria Adwokacka w C., kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego K. J. (1) w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT;
5. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. M. K. Radcy Prawnego w R., kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego J. K. (1) w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT;
6. kosztami postępowania za I i II instancję w części dotyczącej oskarżonego J. K. (1) obciąża Skarb Państwa;

7. zwalnia oskarżonego K. J. (1) od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 375/18

UZASADNIENIE

1. K. J. (1) został oskarżony o to, że:

1. W dniu 01 grudnia 2016r w C. przy ul. (...) na terenie sklepu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z A. M. i J. K. (1) dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci 3 kartonów jajek niespodzianek marki (...) powodując straty łącznej wartości 645,84 zł na szkodę firmy (...) S.A z/s w K., ul. (...),

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

2. W dniu 20 listopada 2016r. w C. przy Al. (...) w sklepie (...) działając wspólnie i w porozumieniu z A. M. dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci 60 szt. zestawów jajek niespodzianka marki (...) powodując straty o łącznej wartości 749,40 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w K. ul. (...),

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

3. W czasie od 19 do 20 listopada 2016r w C. przy ul. (...) w sklepie (...) działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, działając wspólnie i w porozumieniu z A. M. dokonał kradzieży artykułów spożywczych na łączną kwotę 1019,22 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. ul. (...) i tak w dniu 19.11.2016r artykułów spożywczych w postaci kaw C. E. 1 kg w ilości 16 sztuk o wartości 479,94 zł i w dniu 20.11.2016r. artykułów spożywczych w postaci kaw M. E. 250 g w ilości 72 sztuki o wartości 539,28 zł,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

2. J. K. (1) został oskarżony o to, że w dniu 01 grudnia 2016r. w C. przy ul. (...) na terenie sklepu (...), działając wspólnie i w porozumieniu z K. J. (1) i A. M. dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci 3 kartonów jajek niespodzianek marki (...) powodując straty i łącznej wartości 645,84 zł na szkodę firmy (...) S.A z/s w K. u. (...),

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 18 stycznia 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 207/17 orzekł:

1. uznał oskarżonego J. K. (1) za winnego tego, że w dniu 01 grudnia 2016r. w C. przy ul. (...) na terenie sklepu (...), działając wspólnie i w porozumieniu z K. J. (1) i inną osobą dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci 3 kartonów jajek niespodzianek marki (...) powodując straty w łącznej wartości 645,84 zł na szkodę firmy (...) S.A z/s w K. ul. (...), tj. czynu z art. 278 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

2. uznał oskarżonego K. J. (1) za winnego zarzucanych mu czynów, z tym, że przyjął, że zostały popełnione w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i z „inną osobą” w miejsce (...) tj. czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

3. na mocy art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. P. (2) kwotę po 1104 zł wraz z należnym od tej kwoty podatkiem VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu K. J. (1) oraz rad. pr. M. M. (3) kwotę 1020 zł wraz z należnym od tej kwoty podatkiem VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu J. K. (1),

4. na mocy art. 624 § 1 k.p.k., art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli obrońcy obu oskarżonych.

Obrońca oskarżonego K. J. (1) zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucił mu – rażąco niewspółmierność kary sześciu miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego K. J. (1), podczas gdy okoliczności mające znaczenie przy wymiarze kary, a zwłaszcza stopień społecznej szkodliwości czynu przemawiały za wymierzeniem kary łagodniejszego rodzaju, ewentualnie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszego rodzaju bądź kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a także o zasądzenie na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. P. (2) kosztów z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, które to koszty nie zostały uiszczone w całości ani w części.

Obrońca oskarżonego J. K. (2) zaskarżył powyższy wyrok w całości i zarzucił mu obrazę prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez:

a. dowolną, sprzeczną z zebrany materiałem dowodowym, pobieżną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności wyjaśnień K. J., zeznań S. B., M. P. i M. W., a w konsekwencji uznanie iż oskarżony jest winny zarzucanego mu czynu, pomimo że nie ma na to żadnych bezpośrednich dowodów;

b. dowolną, sprzeczną z zebrany materiałem dowodowym, pobieżną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, że stopień społecznej szkodliwości czynu polegającego na kradzieży przedmiotu, który swoją wartością jedynie nieznacznie przekroczył próg określony w kodeksie wykroczeń „jest stosunkowo wysoki” (k.6 uzasadnienia), podczas gdy w rzeczywistości oscyluje on na granicy znikomości.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od stawianego mu zarzutu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Wniesione przez obrońców oskarżonych apelacje okazały się zasadne doprowadzając do zmiany zaskarżonego wyroku – w części dotyczącej oskarżonego J. K. (1) poprzez uniewinnienie go od dokonania przypisanego mu w punkcie 1 czynu – w części dotyczącej oskarżonego K. J. (1) poprzez wyeliminowanie z opisu przypisanego mu w punkcie 2 czynu działania wspólnie i w porozumieniu z J. K. (1) oraz przyjęcie, że przypisany mu czyn stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 91 § 1 k.k. i w konsekwencji skazanie go za taki czyn na mocy art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 33 § 1 i 2 k.k. na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy przyjęciu wartości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Przechodząc w tym miejscu do szczegółowego przedstawienia powodów, dla których wydanie orzeczenia o reformatoryjnym charakterze okazało się konieczne wskazać w pierwszej kolejności należy, iż nie można było odmówić racji skarżącemu – obrońcy oskarżonego J. K. (1), który podnosząc zarzut obrazę przepisu prawa procesowego wskazuje na wadliwość skarżonego orzeczenia w miejscu gdzie Sąd Rejonowy przyjął, iż oskarżony J. K. (1) dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

Obowiązkiem Sądu rozpoznającego sprawę karną jest dążenie do ustalenia, w zakresie rozpoznawanego zdarzenia historycznego prawdy materialnej. Zasada prawdy materialnej określona w treści art. 2 § 2 k.p.k., wprowadza zaś wymóg opierania wszelkich rozstrzygnięć Sądu na prawdziwych ustaleniach faktycznych. Przez prawdziwe ustalenie faktyczne rozumie się natomiast ustalenie, które zostało precyzyjnie i jednoznacznie udowodnione. Tymczasem stan dowodowy analizowanej sprawy nie pozwala na poczynienie jednoznacznych i nie budzący wątpliwości ustaleń

faktycznych, które pozwoliłyby na pełną realizację zasady prawdy materialnej w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu J. K. (1).

Otóż J. K. (1) nie przyznał się do dokonania zarzucanego mu przestępstwa. Na nagraniu z monitoringu będącym stanowczym, bezpośrednim i niepodważalnym dowodem w sprawie widać zaś wyłącznie jak K. J. (1) wybiega ze sklepu trzymając w rękach pudełko z czekoladowymi jajkami marki (...), mija pierwsze drzwi, przy których stoi mężczyzna ubrany w ciemną kurtkę i brązowe spodnie, trzymający w ręku butelkę z wodą po czym wybiega przez główne drzwi wejściowe, w których stał mężczyzna ubrany w niebiesko – granatową kurtkę, a który to widząc jak K. J. (1) dobiega do drzwi wejściowych opuścił obiekt handlowy. Na nagraniu nie widać aby którymś z mężczyzn był J. K. (1). Co prawda oskarżony K. J. (1) składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym podał, iż dnia 1 grudnia 2016 roku udał się do sklepu sieci (...) położonego w C. przy ul. (...), wraz z kolegami A. M. oraz J. K. (1) niemniej jednak nie wskazał co oskarżony J. K. (1) miałby na miejscu zdarzenia robić - cyt. „...ale nie wiem co on z nami robił”. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku także nie wskazano poza tym, że J. K. (1) był na terenie sklepu (...) kiedy to doszło do kradzieży 3 kartonów jajek niespodzianek marki (...) na czym miałyby polegać jego działania wspólnie i w porozumieniu. Zeznający w sprawie świadkowie M. P., M. W., wskazywali zaś wyłącznie, że w kradzieży brało udział trzech mężczyzn nie podawali jednak, iż jednym ze sprawców był J. K. (1). Świadek S. B. (2) zeznał natomiast, iż oskarżony J. K. (1) w jego obecności przyznał się, że był przy zdarzeniu jednakże zaznaczył również, iż nie brał on udziału w kradzieży.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi zatem do uznania, że w realiach niniejszej sprawy zachodzą wątpliwości co do których nie tylko może, ale wręcz powinna była mieć zastosowanie reguła procesowa określona w art. 5 § 2 k.p.k. nakazująca owe wątpliwości rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego J. K. (1) co w analizowanym przypadku prowadzić musi do wydania wyroku uniewinniającego. Wątpliwości tych nie da się bowiem usunąć za pomocą żadnych dodatkowych środków dowodowych, czy innego sposobu przeprowadzenia dowodów przedstawionych w sprawie, gdyż racjonalna inicjatywa dowodowa zmierzająca do wyjaśnienia sprawy w tym zakresie została już przez Sąd I instancji w całości wyczerpana.

Co prawda nie można w pełni wykluczyć, iż J. K. (1) istotnie dopuścił się zarzucanego mu czynu, jednakże ciężący na sędzię obowiązek czynienia ustaleń zgodnych z prawdą oraz obowiązująca w prawie zasada domniemania niewinności wymagają zawsze pewności stwierdzeń co do winy. Sprawstwo czynu winno być dla Sądu bezsporne, a nie prawdopodobne, nawet gdy stopień tego prawdopodobieństwa jest duży. W niniejszej sprawie jak już zasygnalizowano powyżej, w świetle wszystkich zgromadzonych dowodów, nie ma zaś pewności co do sprawstwa oskarżonego.

Powyższa zmiana – uniewinnienie oskarżonego J. K. (1) od dokonania zarzucanego mu czynu doprowadziła do modyfikacji zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego K. J. (1) poprzez wyeliminowanie z opisu przypisanego mu w punkcie 2 czynu działania wspólnie i w porozumieniu z J. K. (1) zaś apelacja obrońcy oskarżonego K. J. (1) dała asumpt do dalszych korekt tego orzeczenia w części dotyczącej tegoż oskarżonego.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że zważywszy na okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonemu K. J. (1) czynu w tym w szczególności wartość i rodzaj skradzionego mienia przystaje on do wypadku mniejszej wagi, a tym samym do kwalifikacji prawnej z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 91 § 1 k.k.

Wysokość wyrządzonej przestępstwem szkody nie jest bowiem szczególnie wysoka poza tym skradzione przez oskarżonego mienie zostało częściowo odzyskane. Motywacja oskarżonego na tle wszystkich przestępstw przeciwko mieniu również nie rysuje się jako szczególnie oskarżonego obciążająca. Zwykle bowiem przestępstwa te popełniane bywają w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Z uwagi na złagodzenie kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu należało w sposób zasadniczo odmienny spojrzeć na wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary, dlatego też Sąd odwoławczy za czyn z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 91 § 1 k.k. na mocy art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył K. J. (1) karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy przyjęciu wartości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Zdaniem Sądu Okręgowego tak ukształtowana nowa kara jest adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu przestępstwa oraz realizuje cele zapobiegawcze i wychowawcze które ma osiągnąć w

stosunku do oskarżonego, a stawiane jej przez ustawodawcę, a jednocześnie będzie dla oskarżonego dostateczną nauką, która wdroży go w przyszłości do przestrzegania porządku prawnego. Ponadto kara ta będzie czynić zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości oraz stanowić wystarczającą przestrożę dla innych potencjalnych sprawców tego rodzaju przestępstw wywołując u nich refleksję nad ewentualnymi korzyściami wynikającymi z ich popełniania, a sumą ujemnych następstw związanych z groźącą za nie odpowiedzialnością karną. Wprawdzie oskarżony był już w przeszłości karany w tym za przestępstwa przeciwko mieniu niemniej jednak Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że K. J. (1) należy dać jeszcze jedną szansę na zmianę swojej postawy w warunkach wolnościowych.

Z podanych wyżej powodów Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w sposób o którym była mowa powyżej w pozostałej zaś części na mocy art. 437 § 1 k.p.k. jako słuszny i prawidłowy utrzymał go w mocy.

W związku ze zmianą orzeczenia i uniewinnieniem J. K. (1) od przypisanego mu czynu kosztami postępowania za I i II instancję w części dotyczącej J. K. (1) zgodnie z treścią przepisu art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy obciążył Skarb Państwa. Jednocześnie Sąd Okręgowy na mocy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. zwolnił oskarżonego K. J. (1) od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa albowiem przemawiały za tym względy słuszności.

Na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze oraz § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego adw. A. P. (2) – Kancelaria Adwokacka w C. kwotę 516,60 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego K. J. (1) w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT.

Natomiast na mocy art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze z dnia 26 maja 1982 roku w zw. z § 4 ust. 1 i 3 i § 17 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego r.pr. M. M. (3)– Kancelaria Radcy Prawnego w R. kwotę 516,60 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego J. K. (1) w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT.